

Abadía de Sant Josep de Clairval

Carta de la tardor 2011

Estimats Amics,

QUÈ li demanes a l'Església de Déu? – la fe". Aquest diàleg que enceta la litúrgia del Baptisme d'un adult, continua amb la següent pregunta del sacerdot: "Què et dóna la fe? – la vida eterna", respon el catecumen. En efecte, "la fe ens dóna per endavant el goig i la llum de la visió beatífica, fi del nostre caminar en aquest món. *Llavors veurem Déu cara a cara* (1 Co 13, 12), *tal com és* (1 Jn 3, 2)" (*Catecisme de l'Església Catòlica*, número 163).

Avui dia, la virtut de la fe és ignorada molt sovint. Reduïda a un simple sentiment subjectiu o a una vaga creença religiosa, es considera com si fos una opinió lliure i facultativa. Segons aquest tarannà, la fe només seria una convicció personal que pertany a l'àmbit privat. Ningú pot proposar-la de manera exclusiva, i menys l'Església.

Ho prens o ho deixes?

Però, en realitat, què és la fe? La fe és la virtut teològica (una força que ens ve de Déu) per la qual creiem tot el que Déu ens ha dit i revelat, i que la Santa Església ens proposa, ja que Ell és la veritat mateixa. Per la seva revelació, Déu, invisible, parla als homes i conversa amb ells com un amic, per convidar-los a la comunió amb Ell mateix. Per la fe, l'home sotmet completament la seva intel·ligència i la seva voluntat a Déu que es revela (cf. *Catecisme*, números 1814, 142-143). Lluny de ser facultativa, la fe és necessària per a la salvació eterna. Jesucrist ho afirma clarament a l'Evangeli: *Aquell que cregui i sigui batejat, se salvarà* (Mc 16, 16). "Perquè sense la fe és impossible agrair a Déu (Hb 11, 6) i assolir la condició de fills seus, ningú es pot justificar sense la fe i ningú, que no hagi perseverat en la fe fins al final (Mt 10, 22), obtindrà la vida eterna" (*Catecisme*, número 161).

Rebutjar la fe que és un do de Déu, vol dir rebutjar la salvació i perdre's per tota l'eternitat: *Qui no cregui es condemnarà* (Mc 16, 16). Així doncs, la fe no pot ser una opció del tipus "ho prens o ho deixes". De cap manera la fe és accessòria o sense importància! La fe té una profunda repercussió en la vida de tot home: *El just viurà de la fe* (Rm 1, 17).

Santa Teresa de l'Infant Jesús

Drets reservats

L'1 d'octubre l'Església celebra la festa de santa Teresa de l'Infant Jesús. Aquesta Santa, que Sant Pius X anomenava "la Santa més important dels temps moderns", va ensenyar el poder de la fe amb una vida de gran senzillesa. Als quatre anys d'edat, la seva germana Celina, perplexa davant el misteri de l'Eucaristia, li preguntà: "Com és que Déu pot estar en una Forma tan petita? – No és tan estrany, replicà la Teresina, perquè Déu és totpoderós. – Què vol dir totpoderós? – Bufa!, que fa tot el que vol"...

Admirable lògica d'una fe d'infant. Però, aquesta fe, pot ser racional? Sí, perquè creure és una cosa pròpia de l'ésser humà. Creure és un acte autènticament humà. No és contrari a la llibertat ni a la intel·ligència de l'home, és confiar en Déu i adherir-se a les veritats que Ell ha revelat. De la mateixa manera que en les relacions humanes, no és contrari a la nostra pròpia dignitat creure'ns allò que altres persones ens diuen sobre elles mateixes o sobre les seves intencions. Tampoc és contrari a la nostra dignitat fiar-nos de llurs promeses. No obstant això, quan es tracta de l'adhesió personal a Déu i de l'assentiment a la veritat que Ell ha revelat, la fe cristiana difereix de la fe en una persona humana. És just i bo tenir plena confiança en Déu i creure absolutament allò que Ell ens diu. Seria erroni posar una fe semblant en una criatura

(cf. *Catecisme*, número 150) "Si no creiem en Déu, ens diu Sant Ambròs, en qui podem creure?"

Un sentiment cec ?

Les veritats revelades poden semblar fosques a la raó i a l'experiència humana. En efecte, la fe no suprimeix el misteri, però permet que acceptem amb certesa i amb confiança que Déu "no pot ni enganyar-se ni enganyar-nos". "La fe és certíssima, més certa que tot el coneixement humà, perquè es basa en la mateixa Paraula de Déu, que no pot mentir" (*Catecisme*, número 157). No obstant això, la fe no és un sentiment cec i purament subjectiu, que no tindria cap fonament accessible a la raó. Déu ha volgut que les inspiracions interiors de l'Esperit Sant vagin acompanyades de proves exteriors de la seva revelació. D'aquesta manera, els miracles de Crist i dels sants, les profecies, la propagació i la santedat de l'Església, la seva fecunditat i la seva estabilitat són signes evidents de la revelació, adaptats a la intel·ligència de tothom; motius aquests de credibilitat que mostren que l'assentiment de la fe no és de cap manera un moviment cec de l'esperit" (*Catecisme*, número 156).

En una època, com la nostra, d'escepticisme i de relativisme, on totes les religions són presentades com equivalents, és molt important estudiar amb atenció les "proves externes de la Revelació", així com conèixer perfectament les nostres "raons per creure".

"En què penses?"

Il·luminada per la fe, santa Teresa viu amb tota familiaritat en el món invisible: Déu, els sants, els àngels, li són tan propers com el seu pare, la seva mare o les seves germanes. Quan encara no tenia tres anys, un dia es dirigí a la seva mare per expressar-li tot el seu amor d'infant: "Quant m'agradaria que et morissis, mareta meva! - Vegem, Teresina, en què estàs pensant? Aquestes coses no es diuen! - Però si ho dic perquè vagis al Cel... i com em dius que cal morir per anar-hi..." Per a la Teresina el Cel és una realitat. Amb ella, a Alençon, viuen el seu pare, la seva mare i les seves germanes. A Le Mans hi ha una tia seva religiosa. A Lisieux, hi té l'oncle i la tia Guérin. Al Cel hi ha quatre germanets i germanetes, que varen morir de petits. Com podria ser que la Teresa no desitgés el Cel a la persona que més estimava en aquest món? És evident. Més tard la Teresa respondrà així a la pregunta de com ho feia per pensar contínuament en Déu: "És molt fàcil... quan estimem algú, pensem en ell d'una forma natural". *Ja que on és el teu tresor, allí hi haurà el teu cor* (Mt 6,21), deia JESÚS.

Una gran foguera

La llavor de la fe, rebuda en el Baptisme, va trobar a la família de la Santa un terreny propici. Tant el senyor Martin com la seva esposa Cèlia (beatificats com a matrimoni cristià el 19 d'octubre de 2008) són conscients del

seu paper de pares cristians i, amb l'ajuda de Déu, ho encaminen tot des de la perspectiva de l'Evangelí.

"Per la gràcia del sagrament del Matrimoni, els pares han rebut la gran responsabilitat i el privilegi d'evangelitzar els seus fills. Des de la seva infantesa han d'iniciar-los en els misteris de la fe. Doncs ells són per als seus fills els primers apòstols de la fe. Des de molt jovenets han d'introduir-los a la vida de l'Església. La manera de viure en una família pot alimentar les disposicions afectives que, durant tota la vida, seran autèntics fonaments i suports d'una fe viva... La catequesi familiar precedeix, acompanya i enriqueix les altres formes d'ensenyar la fe. Els pares tenen la missió d'ensenyar als seus fills la pregària, i d'ajudar-los a descobrir la seva vocació de fills de Déu" (*Catecisme*, números 2225-2226).

La fe revela a santa Teresa de l'Infant Jesús la paternitat de Déu i el seu amor misericordiós. "El Senyor ha estat sempre per a mi compassiu i ple de dolçor... lent en el càstig i abundant en misericòrdia, escriurà al capvespre de la seva vida.... M'ha concedit la seva infinita misericòrdia, i a través d'ella és com contemplo les altres perfeccions divines... Tant és així que se'm presenten totes ben plenes d'amor, fins i tot la justícia (i gairebé encara més que qualsevol d'altra em sembla revestida d'amor)". Ha entès que la debilitat, la impotència, fins i tot el pecat, sempre que no sigui acceptat, lluny de ser un obstacle a la misericòrdia de Déu, la provoquen i l'atreuen: "Sí, així ho entenc, encara que tingüés sobre la meua consciència tots els pecats que es puguin cometre, aniria amb el cor penedit a llançar-me als braços de Jesús, car jo sé com estima el fill pròdig que torna cap a Ell... Sento que aquesta multitud de pecats seria com una gota d'aigua llençada en una gran foguera".

Com si mirés a un altre costat

Amb la fe tan gran que tenia, la Santa descobreix la infinita misericòrdia de Déu, fins i tot a través del sofriment. I la voluntat de Déu se li presenta amb claredat: fer que les conseqüències del pecat no només serveixin per a la salvació de l'home, sinó també per al seu perfeccionament, fins a arribar a la santedat. La Teresa troba el secret de la santedat en el sofriment, per mitjà del qual escapa de si mateixa per unir-se a Déu, és a dir per amor a través del sofriment. Car no hi ha res que agradi més a Déu que la nostra obediència, manifestada en el sofriment. Aquest sofriment que ha seguit l'home després del pecat, ha estat santificat mitjançant la Passió de Jesucrist. Per santa Teresa les dificultats són el mitjà de donar a Déu "un més gran testimoni d'abandó i d'amor"; de tal manera que escriu: "En el trull del sofriment et donarà la prova del meu amor".

Però, "com pot ser que un Déu que ens estima tant sigui feliç en veure'ns patir?", es pregunta ella. I el seu amor li dóna aquesta resposta: "No, el nostre sofriment mai el fa feliç, però aquest sofriment ens és necessari; aleshores Déu el permet com si mirés a un altre costat".

El pecat ha convertit el sofriment en una cosa necessària, per això Déu el permet, però per amor, com a mitjà per reconduir l'home a estimar-lo. És un remei amarg, però, tenint en comte l'egoisme de l'home, és un remei necessari per a la salut i la felicitat de l'ànima. "Quant li costa a Déu fer-nos beure a la font de les llàgrimes!, escriu també, però Ell sap que és l'única manera de preparar-nos per conèixer-lo com Ell es coneix, i per convertir-nos també a nosaltres en fonts d'amor..."

"Caldrà fer-ho saber"

De fet, el sofriment marca cadascuna de les etapes de la vida de santa Teresa. "He patit molt aquí, en aquest món, confessarà, caldrà fer-ho saber..." Aquesta confessió l'acosta als que coneixen la prova del sofriment. Als quatre anys perd la seva mare, que mor després d'un llarg i dolorós càncer. "A partir de la mort de la mamà, escriurà, el meu caràcter alegre va canviar completament, si abans era desperta i comunicativa, després em vaig tornar tímida i arrupida, excessivament sensible. Només calia una mirada per amarar-me en llàgrimes, i per estar contenta calia deixar-me estar, no aguantava la companyia de persones desconegudes, i només recuperava la meua alegria en la intimitat de la llar".

Té vuit anys quan la seva germana Paulina, a qui ha escollit com a "segona mamà", entra al Carmel de Lisieux. Aquell dia queda tota plena de llàgrimes. "Ja que escric la història de la meua ànima, haig de dir-ho tot, i confesso que els sofriments que havien precedit la marxa de la Paulina no van ser res comparats amb els que van seguir". Va patir una estranya malaltia nerviosa. Davant les alarmants proporcions d'aquest mal, el senyor Martin va pensar que "la seva filla es tornava boja o que s'anava a morir". Serà necessària la intervenció miraculosa de la Mare de Déu, perquè li retorni la salut, però la seva curació no posa punt final a les penes de la Teresina. Així ho escriu: "Molt de temps després de la meua curació, vaig arribar a pensar que m'havia posat malalta perquè jo vaig voler, i allò va ser un autèntic martiri per a la meua ànima... I Déu va conservar en mi aquell martiri íntim fins que vaig entrar al Convent".

Una eficàcia extraordinària

Tot just havia passat un any des de que la Teresa havia entrat al Convent quan, a causa d'una malaltia cerebral, el senyor Martin va haver de ser internat a l'hospital psiquiàtric de Caen (Normandia), on hi va estar durant tres llargs anys. "De la mateixa manera que els patiments de Jesús van travessar com una espasa el cor de la seva Mare, escriu la Santa, així també els nostres cors van sentir els sofriments de la persona que més estimàvem aleshores en aquest món... Recordo que, el juny de 1888, en el moment de les nostres primeres dificultats, jo deia: "Sento que encara puc suportar majors proves". Però no sabia que un mes després de prendre els hàbits, el nostre estimat pare beuria el més amarg, el

més humiliant de tots els calzes... Ah!, no sé quant vaig arribar a patir aquell dia!". Però, a pesar de tot, la confiança de santa Teresa mai va minvar. Des d'una perspectiva de fe, escriu més tard: "Algun dia, al Cel, ens complaurem a parlar de les nostres glorioses proves... Sí, els tres anys de martiri del papà, ara em semblen els més amables, els més fructuosos de tota la nostra vida, no els canviaria ni per tots els èxtasis ni per les revelacions dels sants, i el meu cor es desborda quan pensa en aquell inestimable tresor". Mentrestant, la seva atracció pels sofriments no disminueix: "El meu pa de cada dia era l'angúnia, però, encara que em mancava el consol, era la més feliç de les criatures, ja que tots els meus desitjos eren satisfets". Un d'aquells desitjos era el d'oferir les seves proves per a la salvació dels pecadors: "Em consumia en desitjos d'arrancar-los de les flames eternes". Així doncs, escriu: "Només el sofriment pot infantar les ànimes". En unir-se d'aquesta manera a la Passió de Jesús, la Santa va saber participar en l'obra de Redempció en el context de la seva vida contemplativa.

"Els claustres s'ofereixen amb JESÚS per a la salvació del món... Com a expressió de l'amor pur que val molt més que qualsevol acció, la vida contemplativa posseeix una extraordinària eficàcia apostòlica i missionera" (Joan Pau II, *Vita consecrata*, 25 de març de 1996, número 59).

"Mostrar-la com un exemple a imitar"

Des de la seva entrada al Carmel, el 9 d'abril de 1888, la Teresa ja no experimenta la presència de Déu, que li resultava tan agradable, i l'oració se li feia difícil. "El rés del Rosari, escriu, em costa més que posar-me un instrument de penitència... M'adono que el reso molt malament, i per més que m'esforci a meditar els misteris no aconsegueixo que la meua ànima es concentri... Em vaig sentir afligida durant molt de temps per aquella estranya manca de devoció, perquè estimo tant la Mare de Déu, que m'hauria de ser fàcil resar el Rosari. Ara m'estic afligint molt menys, perquè penso que, com a Reina del Cel, la meua Mare ha de veure la meua bona voluntat i acontentar-se amb això".

Santa Teresa també coneix el fàstic: "Sí, la vida costa, escriu, i resulta penós començar una jornada de treball... Si almenys sentíssim el nostre Jesús... tot ho fariem per Ell, però no, sembla que estigui molt lluny i estem soles amb nosaltres mateixes... Però, què fa aquest dolç amic? Per ventura no veu la nostra angoixa, el pes que m'atabala? On és? Per què no ve a consolar-nos, ja que és el nostre únic amic?" recorda llavors aquestes paraules de Jesús: *Així que no us preocupeu del demà, el demà es preocuparà de si mateix. Cada dia en té prou de la seva pròpia inquietud* (Mt 6, 34); i portant la seva creu de cada dia, canta el següent:

*Si penso en el demà, temo la meua inconstància
Sento néixer en el meu cor la tristesa i el fàstic.
Però vull, Déu meu, la prova i el sofriment
És clar, només per avui.*

La paciència de santa Teresa es va manifestar, gairebé sempre, en sofriments semblants als que nosaltres trobem cada dia en el nostre camí. Són sofriments petits, amagats, que ens fereixen i que, quan ens manca una fe desperta i amorosa, ens abaten i ens entristeixen, molesten als altres i a nosaltres mateixos. Per poder suportar aquestes penes la Santa recorre amb molta freqüència a Maria Santíssima, la seva "mamà del Cel": "Mai deixa de protegir-me tan aviat com la invoco".

A través d'una vida del tot normal, ella troba en Nostra Senyora un alleugeriment maternal i un model de fe i d'amor. "Quant m'hagués agradat ser sacerdot per poder predicar sobre la Mare de Déu!... Perquè un sermó sobre la Mare del Cel m'agradi i em faci bé ha de fer-me contemplar la seva vida real, no la seva suposada vida, i estic segura que la seva vida real va ser molt senzilla. Ens l'ensenyen com si hagués estat inabordable, però caldria mostrar-la com un exemple imitable, caldria ressaltar les seves virtuts, dir que tenia una vida de fe com nosaltres, i aportar proves mitjançant l'Evangelí, on llegim: *Però ells no van comprendre la resposta que els va donar* (Lc 2, 33). O aquesta altra, no menys misteriosa: *El seu pare i la seva mare estaven admirats del que es deia d'ell* (Lc 2, 33). Aquesta admiració suposa un misteri."

Un huracà de glòria

El 2 d'abril de 1896, durant la Setmana Santa, dos vòmits de sang revelen a santa Teresa que està afectada de tuberculosi, i afronta amb serenitat una mort pròxima: "Era com un suau i llunyà murmurí que m'anunciava l'arribada de l'Espòs": Però durant l'últim any

de la seva vida, la seva ànima fou envaïda per espesses tenebres. El Cel s'amaga a les seves mirades, i li assalten fortes temptacions contra la fe. Enmig d'aquella prova, és conscient de compartir el destí dels renegats; escriu el següent: "Jesús m'ha fet sentir que realment existeixen ànimes que no creuen en res, que, per un abús de les gràcies rebudes, perden aquest preciós tresor de la fe, font de les úniques alegries pures i veritables". Però accepta aquesta prova per amor: "Li dic a Jesús que em sento feliç de no gaudir d'aquest bell Cel aquí a la terra, a fi que l'obri als pobres renegats per l'eternitat". La seva agonia, el 30 de setembre de 1897, s'assembla a la de Jesús, "sense cap consol". Però les seves últimes paraules expressen la victòria de la seva fe i del seu amor: "Oh!... T'estimo... Déu meu..., t'estimo".

Aquesta passió s'acaba amb la seva entrada al Cel i, aquí baix, en un huracà de glòria. Aquella carmelita de 24 anys atraurà ben aviat les multituds, que arriben d'arreu per implorar o agrair a qui vessa una veritable "pluja de roses", favors temporals o espirituals, que són la recompensa de la seva fe constant en l'Amor Misericordiós. Es realitza al peu de la lletra aquella frase de Jesús: *Si el gra de blat no cau a terra i mor, es queda sol, però si mor dóna molt de fruit* (Jn 12, 24). El 17 de maig de 1925, centenars de milers de pelegrins de tot el món assisteixen al triomf de la Teresina, glorificada i canonitzada. El beat Joan Pau II no va dubtar en proclamar-la Doctora de l'Església. Fou el 19 d'octubre de 1997, amb motiu del "Dia Mundial de les Missions", que aquest honor excepcional va recaure com a increment de glòria en la que era ja patrona de les missions. L'Església veu en ella una llum per a la nova evangelització.

Santa Teresa havia promès "passar el seu Cel fent el bé a la terra". Demanem-li que ens comuniqui la seva fe viva i la seva confiança absoluta en l'Amor Misericordiós, que transformarà les nostres vides i ens guiarà pel camí del Cel. Nosaltres preguem per tots els seus éssers benivolguts, vius i difunts.

Dom Antoine Marie o.s.b.

Ajudes:

- Xecs ordinaris a nom de 'Abbaye St. Joseph de Clairval'
 - Per mitjà del seu propi Banc, ingressos en el nostre compte:
Abbaye St. Joseph de Clairval C.C.C. 2104 - Of.: 3335 - D.C.: 07 - N°: 9113949609 (Caixa Duero).
 - Targeta de crèdit (Visa, CB, Mastercard) consulti la nostra pàgina web: <http://www.clairval.com/>
- Fax: 03 80 96 25 29 — E-mail: abbaye@clairval.com — <http://www.clairval.com/>

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: Traditions Monastiques - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.